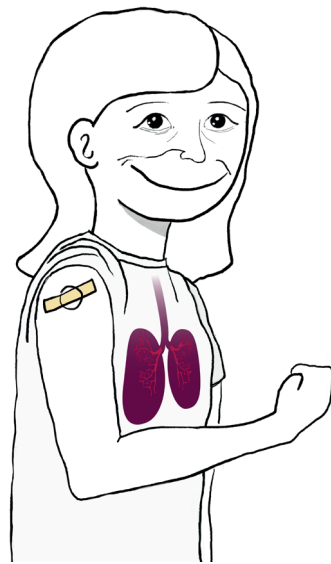

Vaksine mot pneumokokksykdom

Pneumokokker er en bakterie som kan gi lungebetennelse, ørebetennelse eller bihulebetennelse, men også et alvorlig sykdomsforløp som blodforgiftning (sepsis) eller hjernehinnebetennelse (meningitt) med høy dødelighet. Pneumokokkvaksine gir god beskyttelse.

Pneumokokkvaksine anbefales til:

- Alle personer over 65 år
- Personer som:
 - har sykdom som gir immunsvikt
 - bruker medisiner som svekker immunforsvaret
 - har kroniske sykdommer og eller enkelte andre tilstander som gir økt risiko for pneumokokksykdom.
 - gjennom sitt yrke har økt risiko for smitte som laboratoriepersonell og personer som eksponeres for sveiserøyk

Hvorfor vaksinere seg?

De fleste som får alvorlig pneumokokksykdom blir innlagt på sykehus, ofte i intensivavdeling, og dødeligheten er om lag 20 prosent.

Pneumokokkbakterien finnes i nese og svelg, særlig hos friske barn. Smitte skjer via dråpesmitte (som hoste, nysing og lignende) fra person til person. De fleste blir ikke syke, men noen personer har større risiko for å få alvorlig pneumokokksykdom dersom de blir smittet. Det mest effektive forebyggende tiltaket er vaksinasjon.

To ulike pneumokokkvaksiner er tilgjengelig. Vaksinene brukes hver for seg eller i kombinasjon, ut ifra hvilke risikofaktorer du har. Begge vaksinene viser god beskyttelse mot de alvorligste formene for pneumokokksykdom, samt lungebetennelse forårsaket av bakterien.

Hvor ofte bør man vaksinere seg?

Vaksinen har god effekt, men beskyttelsen avtar over tid. Generelt anbefales det ny dose pneumokokkvaksine hvert 10 år. Tettere intervall kan være aktuelt for noen risikogrupper. Dette avgjøres av legen din ut fra hva slags sykdom du har.

Har vaksinen bivirkninger?

Pneumokokkvaksine kan gi ømhet, rødhet og hevelse på stikkstedet, samt feber. Allergiske reaksjoner eller andre alvorlige bivirkninger forekommer sjelden.

Hvor kan jeg ta pneumokokkvaksine?

Det er fastlegen, eventuelt en annen lege som vurderer behovet for pneumokokkvaksine og som tilbyr vaksineringsprogrammet. Barn under to år tilbys pneumokokkvaksine gjennom barnevaksinasjonsprogrammet. Personer i spesielle risikogrupper kan få vaksinen gratis på blå resept. Andre må betale for vaksinen(e), samt et konsultasjonsgebyr. De som har risiko for sykdom gjennom sitt yrke skal få tilbud om vaksine fra arbeidsgiver.

Kan jeg ta pneumokokkvaksine samtidig med andre vaksiner, for eksempel mot influensa?

Pneumokokk- og influensavaksine kan gis samtidig, men de bør gis i hver sin arm. Pneumokokkvaksine skal kun gis hvert 10. år.

Hvilke vaksiner har jeg tatt?

Vaksinasjonen registreres i nasjonalt vaksinasjonsregister SYSVAK. Hvis du lurer på hvilke vaksiner du har tatt, eller hvor lenge det er siden, finner du opplysningene på: <https://helsenorge.no/vaksiner/minevaksiner>

Ønsker du mer informasjon?

Snakk med fastlegen din om du har en sykdom som utgjør økt risiko for alvorlig pneumokokksykdom.

Se også Folkehelseinstituttets nettside: www.fhi.no/pneumokokkvaksine